Бүхы оронуудай пролетаринар, нэгэдэгты!

БУРЯТ-МОНГОЛОЙ ҮНЭН

ВКП(б)-гэй Б.-М. Обкомой ба БМАССР-эй Верховно Соведэй орган

1940 оной АВГУСТ 28

Среда № 199 (3199)

Сэн 10 мүнгэ

СССР-эй Наркомземэй коллегидэ

Москва, августын 24. (ТАСС). СССР-эй Наркомзем болбол СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй энэ оной июниин 26-най ба июлиин 27-ной указуудые ямараар дүүргэжэ байһыень 300 МТС, хизаарай ба областной газартаряалангай таһагууд, ремонтнозаводууд, научно-шэнжэлэлгын институдуудые шалгаһан байна.

Горьковско областной газартаряалангай таһагта хүдэлмэридөө хожомдохо ябадалнууд үсөөн бэшэ үзэгдэһэн байна. Областиин МТС-үүдтэ прогулнууд ба хожомдохо ябадал олон дахин харагдаба. Сталинградска областьдо, трактористнуудые хоёр сутка хүрэтэр амаралтада табиха зүбшөөрэлые тракторна отрядуудай бригадирнуудта закон-но бэшээр үгэһэн байна. Тэрэнэй результадта, Матышевска МТС-тэ тракторнууд ба комбайнуудай зогсохо ушар үзэгдэбэ, хуряалгын болзор таһалдаа.

Зарим МТС-үүдтэ тракторист ба комбайнерай хүдэлмэридөө ерэһэн сагые регистрацилгаар хизаарлана. Тракторна бригадануудай бригадирнууд хадаа тракторист ба комбайнер поле дээрэ ямараар хүдэлмэрилжэ байнаб гэжэ саг үргэлжэ шалгадаггүй.

СССР-эй Наркомземэй коллеги болбол МТС-эй ба газартаряалангай таһагуудай хүдэлмэридэхи дутуунуудые зайсуулгада зорюулагдаһан хэмжээнүүдые хараалба.

Нютагуудай Соведүүдэй хүдэлмэрилэгшэдэй большевистскэ үүргэ

Парти ба арад болбол хүдэлмэрилэгшэ бүхэнэй шанар тухайда, тэрэнэй хэрэгүүдээрэнь сэгнэдэг.

Һунгагшад болбол нютагай Соведүүдэй хүдэлмэриие арад зоной культурна ба байдалай хэрэглэлнүүдыень хангахын тулада, городой ажахые хүсэн түгэсөөр хүгжөөхэ хэрэгтэ хэрзэргэ оролдолго гаргааб, тэрээгээрэнь сэгнэдэг байна.

Мүнөө, зунай сагай дүүрхэеэ байхада, нютагай Соведүүдэй хүдэлмэриин шанарынь—тэдэнэр өөрынгөө городые үбэлжэлгэдэ ямараар бэлэдхэһээрэнь, үбэлэй условинуудта хүн зоной хэрэглэлые хангаха тухайда хэрзэргэ анхаралаа табиһааранъ шалгагдана. Һайн эзэн болбол бүхы байрануд үбэлһөө урид бүрин ремонтлогдоһон байхын тулада, шухала хэрэглэгдэхэ түлишэ хүсэд асарагдаһан байхын тулада, һургуулинууд хүдэлмэрөө саг соогоо эхилхын тулада, гэрнүүд ба улицануудые электрическэ гэрэлээр хангалгада нютагай электростанциин һаадгүй хүдэлмэрилхын тулада, үсэлдөө хүрэхэ овощоор городые хангахын тулада эрид хэмжээнүүдые эртээнһээ абадаг. Эдэ бүхы асуудалнууд—тон шухала утхашанартай.

Советскэ гүрэн болбол городые болбосон болголгодо, байрын шэнэ гэрнүүдые барилгада, хуушан гэрнүүдые ремонтлолгодо, комуунальна ажахын хүгжэлтэдэ ба һайжаралгада зорюулан тон ехэ зөөри гаргашална. Энээн тухайда жэшээ баримтануудые дурсаһанайшье хэрэг үгы ха, ушарынь, өөрынгөө городой үдэрбүри гайхамшагаар ургажа байһыень советскэ гражданиин бүхэн харана. Нютагай Соведүүдэй бүхы хүдэлмэрилэгшэд, тэдэндэ олгогдоһон бүхы эргабайдалнуудые бүрин хэрэглээ һаань — городой барилгадахи, болбосон болголгодохи, комунальна ажахыдахи амжалтанууд бүри ехэ байха һэн.

Мүнөө жэлдэ гансахан РСФСР доторхи байрануудые ремонтлолгодо 568 миллион түхэриг правительствоор хараалагдаа. Зүгөөр, хахад жэлэй үнгэржэ байбашье миил 211 миллион түхэригынь ремонтын хэрэгтэ хэрэглэгдээ гэжэ элирбэ. РСФСР-эй Верховно Соведэй III Сесси дээрэ, Вологодско областиин ажалшадай депутадуудай Соведэй Исполкомой түрүүлэгшэ, депутат нүхэр Абрамов болбол манай Вологодско область территорёороо 148 мянган квадратна километр газартай. Тиимэһээ, энэ область эзэлдэг газарайгаа хэмжээгээр европейскэ дүрбэн гүрэнүүдтэй—Дани, Голланди, Бельги ба Швейцаритай тэн байна гэжэ хэлэхэ зуураа, городуудые болбосон болголгодо зуугаад мянган түхэриг нэмэжэ үгэхыень Сессиие ехэтэ гуйһан байгаа. Харин бодото дээрэ, Вологдада ассигнованяар үгтэһэн мүнгые хэрэглэжэ шадаагүй байба.

„Красный Север" гэжэ областной газетын мэдээсэһэнэй ёһоор, үргэн ехэ ой модоор хүреэлэгдэһэн Вологда город үбэлдөө хүрэхэ түлеэгээр хангагдаадүй. Городто асарагдаха түлеэнэйнь хахадыншье бэлэн болоодүй байна. Областиин зон тухайда иимээр оролдохо ёһотой аал? Иимэ жэшээнүүд бусад областьнуудта, хизаарнуудта, республиканудта олон. Смоленско Облисполкомой түрүүлэгшэ нүхэр Мельников, тус областьдо нютагай түлишын рессурснууд—торф, хүрин нүүрэһэн, түлеэн тон элбэг тухайда үнгэрэгшэ жэлэй эсэстэ, „Правдада" бэшэһэн юм.

„Занятиин эхилхэ хүрэтэр һараһаа доошо үлөөд байбашье һаань область доторхи һургуулинуудые түлишээр хангагдаадүй байна гэжэ областной газетэ „Рабочий путь" августын 11-дэ бэшээ һэн. Хэрбээ һургуулинуудые түлишээр хангалгын хэрэг тиимэ муу байгаа хадань, арад зониие түлишээр хангалгын хэрэг ямар байһань элитэ.

Нютагай Совет бүхэнэй уялга болбол, городойгоо түлишээр хэрзэргэ хангагданхай байһыень дары шалгахаһаа гадна, нютагай түлишые асаржа хэрэглэхын тулада тон эрид большевистскэ хэмжээ абаха шухала.

Электростанцинуудые ремонтлолгодо зохихо анхарал табяагүй тэрэ нютагай Соведүүдшье Наркомхозтой адляар харюусаха байна. Арад зониие электрическэ гэрэлээр хангалга тон шухала хэрэг, энээндэ нютагай Соведэй хүдэлмэрилэгшэ бүхэн анхарал табаха уялгатай

Үбэл хадаа нютагай транспортын урда хэзээдэ ехэ эрилтэ табидаг. Машинануудай паркнуудые саг соонь ремонтлохо, гараж ба депое дулаалха, харгы замуудые гуримдань оруулха, саһа арилгалгада шухала зүйлнүүдые бэлэдхэхэ хэрэгтэй. Городой ба хүдөөгэй транспортнууд шанга графигай ёһоор хүдэлдэг болохын тула, машинануудай авариин тохёолдохогүйн тулада бүхы хэмжээ абаха хэрэгтэй.

Нютагай Соведүүд болбол үбэлдөө хэрэглэгдэхэ овощи ба картофелиие бэлэдхэлгэдэ имагта анхарал гархахыень эригдэнэ. ВКП(б)-гэй ЦК-гэй Июлиин пленумэй дүнгүүдые зүбшэлгэдэ зорюулагдаһан, партийна активай олонтоото суглаанууд дээрэ тус асуудалда тон шухала анхарал табигдаба. Москвада мүнөө үбэлдэ зорюулан 712 мянган тонно овощи ба картофель хадагалагдаха болоно, үнгэрэгшэ жэлдэ эндэ 371 мянган тонно бэлэдхэгдэһэн юм гэжэ, Московско партийна организациин активай суглаан дээрэ хэлэгдээ. Гэбэшье, бэлэдхэлэй ба худалдаа эрхилэгшэ организацинууд удаанаар хүдэлнэ, үүхи ябадал гаргана. Мүнөө жэлдэ овощиин ургасын ехэ байтарань, худалдаа эрхилэгшэ организацинууд болбол бэлэдхэлгын хүдэлмэриие хангалтагүйгөөр ябуулжа, муугаар хүтэлбэрилжэ байһан тухайдань Киевскэ партийна организациин активай суглаан дээрэ тэмдэглэгдэһэн байна. Мүн тэрэшэлэн, Ленинградай ажалшадые жэмэсээр, овощоор хангаха ехэ арганууд үшөө хүсэд хэрэглэгдэнэгүй гэжэ ВКП(б)-гэй Ленинградска организациин активай суглаан дээрэ заагдаба. Нютагай Соведүүд энэ ехэ хэрэгэй хажуутээнь, талада байха ёһогүй. Тэдэнэр болбол худалдаа эрхилэгшэ организацинуудай хүдэлмэриие хинан шалгахаһаа гадна, мүн овощи ба картофель бэлэдхэлгын планиие дүүргэлгэдэнь, овощи хадагалха бүхы газарнуудые саг соонь гуримдань оруулха хэрэгтэ, тэдэнэртэ али бүхы туһаламжа үзүүлхэ уялгатай. Үбэлдэ эрхимээр бэлэдхэл, хүн зоной хэрэглэлые хүйтэн үбэлэй условидо хүсэд хангалга—нютагай Соведүүдэй хүдэлмэрилэгшэдэй большевистскэ үүргэ мүн.

(„Правдын" түрүү бэшэгһээ).

Үнгэтэ металлнуудые болбосоруулха шэнэ завод

Скопин, (Рязанска область). Городой дэргэдэ, СССР-эй үнгэтэ металлургиин Наркомадай завод байгуулагдана. Завод болбол промышленностиин элдэб олон һалбаринуудта үнгэтэ металлнуудһаа пруткэнүүд — трубануудые гаргаха байна. Завод болбол энэ жэлдэ ашаглалгада гол түлэб ороxo юм.

Петрозаводскдо Соведүүдэй Байшан

Петрозаводск. Карело-Финскэ ССР-эй Арадай Комиссарнуудай Совет болбол Петрозаводскдо Соведүүдэй Байшангай барилгын проектые баталба. Табан дабхар монументальна гэр болбол Октябриин 25-най нэрэмжэтэ площадь дээрэ баригдахаар шиидхэгдэбэ. Тэрэнэй хэмжээнь 54000 кубическэ метр. Эндэ Верховно Совет, Совнарком, КП(б)-гэй ЦК, ЛКСМ-эй ЦК, мүн тэрэшэлэн республиканска Наркомадууд ороxo байна.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Карело-Финскэ ССР-эй гүрэнэй герб.
Ф. Кисловай фото.

Литвын сеймын онсо сесси

Августын 25-най үглөөнэй заседани

КАУНАС, августын 25. (ТАСС). Мүнөөдэр, сеймын үглөөнэй заседани дээрэ конституционно комиссиин доклад тушаа прениүүдтэ депутат Палецкис үгэ хэлэбэ.

Заседаниин зал соо каунасска хүдэлмэришэдэй делегаци ороно. Делегациин зүгһөө нүхэр Владас Шешкис арадай сеймые амаршалба. Тэрэнэй һүүлдэ депутадууд Пашкевичус, Снечкус ба Гира гэгшэд үгэ хэлэбэд.

Түгэсхэлэй үгэтэйгээр выступалһан, депутат Пакарклис болбол Конституционно комиссяар оруулагдаһан, Литовско ССР-эй Конституциин проектые баталха гэжэ дурадхана.

Конституциин проектын статья бүгэдыень тус тустань уншаһанай һүүлдэ, голосованида табигдана. Депутадууд болбол Конституциин бүхы статьянуудые нэгэндуугаар баталба.

Забһаралгын болоһоной һүүлдэ, арадай сеймые Литовско ССР-эй саг зуурын Верховно Совет болгон соносхохо тухай хэлсэхэ зүйлэй дүрбэдэхи асуудал тушаа депутат Диджюлис үгэ абаба. Арадай сейм хадаа бүхы литовско арадаар нэгэнһаналаар һунгагдаһан байна гэжэ Диджюлис хэлээд, арадай сеймые Литовско ССР-эй саг зуурын Верховно Совет гэжэ соносхохые дурадхана.

Сейм болбол энэ дурадхалые нэгэнһаналаар абаһан ба Литовско ССР-эй Верховно Соведтэ һунгалтануудай болзорые томилхыень саг зуурын Верховно Соведэй Президентдэ дурадхаһан байна.

Удаа тээнь республикын президентын уялгые дүүргэгшэ, премьер-министр Юстас Палецкис ээлжээтэ мэдээсэлтэйгээр выступалаа. Тэрэнэй дурадхалай ёһоор, сейм болбол Вильносдо (Вильно) правительствын ерэлгэдэ бэлэдхэлые дары эхилхэ гэһэн тогтоол абаба.

СССР-эй Совнаркомдо

Һаяхан, СССР-эй Арадай Комиссарнарай Совет болбол СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй 1940 оной июниин 26-най үдэрэй Указаар хараалагдаһан, зэмэнүүд тухай хэрэгые судта эльгээхэ ба энэ хэрэгээр гаргагдаһан приговорнүүдые дүүргэхэ гурим тухай асуудалые хэлсэһэн байна.

Арадай Комиссарнарай Совет болбол, хүндэгүй шалтагаанаар прогул хэһэн ба өөһэдынгөө зорогоор предприятиһаа ба учреждениһээ ошоһон нюурнууд тухай материалые (хүндэгүй шалтагаанаар прогул хэһэн гү, али зорогоороо гаража ошоһон фактые тодоруулһанайгаа үглөөдэрынь) сэхэ арадай судта, хэрбээ транспорт дээрэ һаа—линейнэ судта эльгээхыень предприятинуудай директорнүүдые ба учреждениүүдэй начальнигуудые уялгалба.

Предприятинуудай директорнүүдээр ба учреждениүүдэй начальнигуудаар судта эльгээгдэһэн материалнууд хатаа хүндэгүй шалтагаанаар прогул хэһэн гү, али зорогоороо ошоһон фактые элирүүлэгшэ приказай копиһоо ба мүн урдынь абаһан диспиплинарна хэмжээнүүд тухайнь ба харюусалгада хабаадуулагдагшын байһан адрес тухай справкаһаа бүридэнэ.

Предприятинуудай директорнүүд ба учреждениүүдэй начальнигууд болбол предприятида гү, али учреждениидэ судаар эльгээгдэһэн, приговорой копиин үндэһөөр прогульщигуудые баалалтын хүдэлмэридэ хабаадуулха тухай арадай судуудай ба линейнэ судуудай приговорнүүдые гүйсэдхэхэ уялгатай.

Хэрбээ, судаар шиидхэгдэгшын гаргагдаа һаань, предприятинуудай директорнүүд ба учреждениүүдэй начальнигууд болбол заһаралгын-ажалай инспекцидэ энээн тухай дары мэдээсэхэ уялгатай.

Хэрэгүүдые судта эльгээхэ ба приговорнүүдые дүүргэхэ тус гуримые эбдэһэнэй түлөө предприятинуудай хүтэлбэрилэгшэд ба учреждениүүдэй начальнигууд хуулиин харюусалгада хабаадуулагдаха ёһотой. (ТАСС).

Карпата дээрэхи обсерватори

Станислав. Зүүн Карпатын эгээн үндэр хадануудай нэгэн дээрэ, Черногоридо, 2026 метр үндэр газарта метеорологическа обсерватори бии болгогдобо. Эндэ 25 хүн, метереологическа шэнжэлгэнүүдые саг үргэлжэ ябуулха байна. Карпата дээрэхи обсерватори болбол циклоническа ба фронтальна формированинуудай дүтэлэлгые СССР-эй бүхы метеорологическа пунктнуудһаа түрүүшээр фиксировалха байна. Обсерваториин сотруднигууд хадаа мүн тэрэшэлэн активнометрическэ, атмосферно-электрическэ, астрономическа ба геомагнитна харалгануудые хэхэ юм.

Колхозуудай поле дээрэ

Үбһэ ба овощи тушаалга—колхозуудай арюун уялга

Нёдондо манай республика гүрэндөө 290 мянган пуд натуроплатын, 720 мянган пуд худалдалгын таряае, 10 мянган пуд мяхые дутуу тушааһан байгаа. Энэ фактһаа, олонхи аймагуудай партийна ба советскэ организацинууд мүнөөшье зохихо вывод хээгүй һууһаар.

Гүрэндэ үбһэ тушаалга Кяхтын аймагта (райуполнаркомзагань Усольцев), Бичурада (Сюсин), Баргажанда (Шелковников), Иволгада (Халтуев) муугаар ябуулагдана. Планиинь 1-11 проц. хүрэтэр дүүргэгдээ. „Хүдөөажахын продуктнуудые бэлэдхэлгын ба худалдан абалгын политикада хубилалтанууд тухай" ВКП(б)-гэй ЦК-гэй Мартын пленумэй тогтоолой гүнзэгы удхашанарые колхозник, единоличник бүхэндэ ойлгуулаагүй байна.

Колхозууд болбол энэ жэлһээ эхилжэ овощи ба картофелиие гүрэндэ тушааха уялгатай. Августын түрүүшын үдэрнүүдтэ овощи тушаалга эхилхэ ёһотой аад, мүнөө планайнь миил 2,7 проц. дүүргэгдөөд байна. Зэкаменай, Кяхтын, Яруунын, Кабанскын ба Хориин аймагууд нэгэшье килограмм овощиие гүрэндөө тушаагаагүй байбашье, наймаалжа байдаг.

Уялгата тушаалгые һаатуулагшад хатуугаар хэһээгдэхэ ёһотой. Колхозууд, ойрын үдэрнүүдтэ үбһэ ба овощи тушаалгые дүүргэхэ уялгатай.

ОКУНЕВ—СССР эй бэлэдхэлэй Наркомадай, БМАССР-дэхи найдалгатын ороло́гшо.

ВКП(б)-гэй Обкомой тогтоолые хазагайруулна

„Яруунын аймагай, Погромнын сельсоведэй, Кировэй нэрэмжэтэ колхоздо, шэнэ ургасын тарянһаа гүрэндэ тушаахаһаа урид колхознигуудта хубаажа, гүрэндэ харша практика гаргаһан тухайда" ВКП(б)-гэй Бурят-Монголой Обкомой бюрогой тогтоолтой бүхы партийна ба партийнабэшэ большевигүүдые, колхознигуудые танилсуулга болбол тарияе саг соонь гүрэндэ тушаалгада ехэ удхашанартай.

Гэбэшье, тус тогтоолой толилогдоһонойтье хойдтэа, гүрэндэ тушаахаһаа урид тарягаа колхознигуудта хубаажа үгэһэн фактнууд Хоридо ба Кабанскда үзэгдэнэ. Хориин аймагай, „Победа" колхозой түрүүлэгшэ нүх. Мурзин, 200 центнер талха сохёод, гүрэндөө тушаангүй колхознигуудтаа хубаажа үгэжэрхиһэн байна. Мүн Кабанскын аймагай, Молотовай нэрэмжэтэ колхозой түрүүлэгшэ нүх. Чухловин болбол хадаһан тарянһаа гүрэндэ тушаангүй, колхознигуудтаа хубааба.

Юр. ба. Вт.

Үбһэ ба таряа хуряалгые зүбөөр зохилдуулан ябуулха

Агротехническэ болзорнуудай үни үнгэрбэшье һаань, үбһэ хуряалгын хүдэлмэри угаа ехээр удааруулагдаа. Планай дүрбэнэй гурбан хубиншье дүүргэгдөөдүй.

Байһан үбһөеэ барандань суглуулхын тула бүхы хүсэеэ бүрин элсүүлхэ ёһотой байһан аад, Кабанскын, Баргажанай, Селенгын Яруунын аймагууд хуряалгын темпые хурдадхаагүй, харин аалидуулаа. Дурсагдаһан аймагуудай хүтэлбэрилэгшэд болбол бүхы аргабайдалнуудаа хэрэглэхэ, дисциплиные шангадхаха, ажалые зүбөөр эмхидхэхэ тухайда Айкомуудай бюро, Аймгүйсэдкомуудай заседанинууд дээрэ гоёор хэлэдэг болбошье, бодото хэрэгэнь хооһон хэрэлдээгээр, хашхаралдаагаар хизаарлагдана.

Колхозой устав хазагайруулагшадые, зоргондоо ороһон колхознигуудые дүмэжэ байха хэрэггүй.

Тарямнай адхархаа байна, хуряаха уялгатайбди. „Хуряалга сезонно хэрэг, тэрэ хүлеэхые хүсэдэггүй. саг соонь хуряагаа һаа—шүүхэш, хожомдоо һаа—алдахаш",—гэжэ алуухэ Сталин бидэниие һургана.

Зүгөөр, Кабанскын зарим колхозуудтал адляар, үбһэ хуряалгаяа хэды үдэрөөр вогсоогоод, таряа хадаха бэшэ, харин үбһэ ба таряа хуряалгын хүдэлмэринүүдтэ хүсэеэ зүбөөр хубаарилан табижа, тэрээниие зүбөөр зохилдуулан эршэмтэйгээр ябуулха хэрэгтэй.

Лубсанов.

ХУРЯАЛГЫЕ ШАДАМАРААР ЭМХИДХЭХЭ

Хоринск, август 24. (Телефоноор абтаба). Сабшалаягай дүрбэнэй гурбан хубииншье хуряагаагүй байхадань, 28805 гектар таряалангай ехэнхинь боложо эдеэшээд байна. Энэ хадаа хуряалгын хүдэлмэринүүдые зүбөөр зохилдуулан, шадамараар эмхидхэхые, бултадаа бүтээсэтэйгөөр ажаллахые бидэнһээ, хорвинхидһоо эринэ. Социалистическэ малажалдаа гэжээлэй бата бэхи база байгуулха, ургасые нэгэшье колосой гээлтэгүйгөөр саг соонь хуряажа абаха хэрэгтэй.

20-оод колхозууд 200 гаран гектр таряалангые хуряагаад байна. „Пламя", „Родник" колхозуудай поле дээрэ түрүүшын арбаад гектар таряалан комбайнаар хуряагдаба. Бэлэдхэлгын пунктнуудта шэнэ ургасын дээжэнүүд тушаагдажа эхилээ.

Парти ба правительствын тогтоолнуудай гүнзэгы удхашанарые ойлгоһон, колхознигуул, комбайнернууд ба трактористнууд бүхэн, ургасаа саг соонь шанартайгаар хуряахые хүсэнэд.

М. ЮРИНСКИЙ.

ВКП(б)-гэй Хориин айкомой секретарь.

ТУРУНТАЙН БА БАТУРИНАЙ КОЛХОЗУУДТА

Кабанск, август 24. (Телефоноор абтаба). Турантайн ба Батуринска сельсоведүүдэй хадалан дээрэ баян ургаса эдеэшээ. Гектар бүриһөө 12-13 центнер тарян абтаха гэжэ үбгэд хүгшэд ба специалистнууд хараалнад. Арбан хоёр колхозуудань ургаса хуряалгаа эхилбэ. Колхознигуудай ажалдаа оролдосотойгоор ба зоригтойгоор хандахада, хуряалгын хүдэлмэринүүд урагшатай эмхитэй ябуулагдана.

ХУРЯАЛГЫН ҮЕДЭ ЭМХИТЭЙ ХҮДЭЛМЭРИ ЭРИГДЭНЭ

Иволгын аймагай, „Коминтерн" колхоздо үбһэ хуряалгын хүдэлмэри гол түлэб дүүрэв. Хүсэд бэшэ мэдээгээр нёдондонойхиһоо нилээд ехэ үбһэ хуряаһан байна. Үбһэ абалгаараа сомон соогоо хоёрдохи һуури эзэлнэ.

Һаяхан, тус колхозой члэнүүдэй хамтын суглаан боложо, таряа хуряалгада бэлэдхэл тухай зүбшэн хэлсэхэтэеэ хамта, ажалай дисциплинэ тушаа хөөрэлдөөн болоо. Колхоздоо багаар хүдэлмэрилөөд, өөртөө ехээр абаха гэжэ эрмэлзэдэг лодырьнуудые ба колхозой зөөридэ хайхарамжагүйгөөр хандагшадые элирүүлжэ, тэдэндэ хэмжээнүүдые абаба.

Мүнөө үедэ, Иволгын МТС-эй хоёр комбайн „Коминтерн" колхозой поле дээрэ гараад байна.

Д.

ПАРТИЙНА АЖАБАЙДАЛ

КОЛХОЗНО ПАРТОРГАНИЗАЦИНУУДТА ОНСО АНХАРАЛ ТАБИХА

Селенгын партийна организаци, отчено-hунгалтын суглаануудhаа хойшо партийно - политическэ хүдэлмэреэ шэнэдхэн табихын тулада бага бэшэ юумэ хээ. Олонхи партийна эхин организацинуудай суглаанууд hайн бэлэдхэлтэйгээр үнгэргэгдэдэг болоо. Критикэ ба самокритикэ үргэнөөр ябуулагдана.

81 коммунистнуудань партиин историие өөhэдөө үзэнэ. Зарим коммунистнууд бүришье гүнзэгыгөөр шудалжа байна. 14 хүн „ВКП(б)-гэй историин хуряангы курсые" үзэжэ дүүргэбэ. Нүхэд Шобхоев, Мункуев, Бадашкеев, Кандратиков ба бусад „Хуряангы курсые" үзэжэ дүүргээд, саашадаа бүри гүнзэгыгөөр шудалжа эхилээ.

Дүрбэн hарын торшо дотор, аймагай партийна ба комсомольско активистнуудта зорюулан элдэб темээр хамтадаа 16 лекцинүүд уншагдаhан байна. Энээндэнь 1560 хүн хабаадаба. Партиин айкомой дэргэдэ лекторскэ группа эмхидхэгдээ. Энээнэй состава: аймагай партийна, советскэ хүтэлбэрилхы хүдэлмэрилэгшэд, hайн бэлэдхэлтэй коммунистнууд оруулагдаа. Лекторскэ группын членӱүдээр 19 лекцинүүд уншагдаhан ба тэдэ лекцинүүдыень 1890 хүн шагнаба. Мүнөө үедэ лекторскэ группын членүүдээр олон лекцинүүд бэлэдхэгдэжэ байна. Тэдэнэрэй заримыень нэрэлбэл: Бадашкеевээр—„Гүрэн тухай hургаал", Соболевоор—„Ажалай бүтээсэ коммунизмда эгээн гол ба эгээн шухала" ба Доржиевоор—„Уласхоорондын байдал тухай" темэнүүдтэй лекцинүүд hаяар уншагдаха.

Партийна кабинедэй (даагшань нүхэр Эпов) хүдэлмэри тусхайта планай ёhоор ябуулагдадаг, тэрээнэй дэргэдэ консультаци, хөөрэлдөөн үнгэргэгдэнэ. Индивидуальна хөөрэлдэлгэдэ 56 коммунистнууд хабаадуулагдаа. Теоритическэ 3 конференцинүүд үнгэргэгдэhэн байна. ВКП(б)-гэй айкомой секретарьнууд коммунистнуудтай хөөрэлдөө хэнэ. Харюусалгата хүдэлмэридэ ажалладаг хэдэн коммунистнуудтай айкомой секретарь нүхэр Доржиев hаяхан хөөрэлдэбэ. Партиин историие өөрөө үзэжэ байhан коммунист нүхэр П. нэгэшье асуудалда зүб харюу үгөөгүй. Энэ болбол ВКП(б)-гэй историие үзэлгэдэ коммунист П. гэгшын харюусалгагүйгөөр хандаhые харуулаа.

* * *

Колхозно парторганизацинуудта коммунистнуудайнь олонхид партида шэнэ ороhон залуу хүнүүд болоно. Тэдэнэр, ВКП(б)-гэй историие мууса үзэжэ байна. Хүдөөгэй коммунистнууд, кандидадуудай олонхинь „ВКП(б)-гэй историин хуряангы курсын" нэгэдэхи ба хоёрдохи бүлэгые үзэжэ байнад. Аймаг доторонь 10 кружогууд эмхидхэгдэhэн аад, бүхы дээрээ 81 хүнүүд бэшүүлhэн болбошье — занятинь ходо таhалдана. Сталинай нэрэмжэтэ колхозой дэргэдэхи партийна эхин организациин (парткомойнь секретарь нүх. Дансарунов) коммунистнууд болбол партиин историие шудалалгые тон аали темптэйгээр ябуулжа байна. Тэндэхи 30 гаран коммунистнуудай 20-ниинь „хуряангы курсын" I ба III бүлэг хүрэтэр үзэжэ байна. Заримань конспект оройдоошье табяагүй байнад. XVIII партийна сьездын нэрэмжэтэ колхозой дэргэдэхи партийна эхин организациин (парторгонь нүхэр Козлов) коммунистнууд большевизмые шудалалгаар гээгдэбэ. Эдээн дээрэhээ мэдэхэдэ, Селенгын парторганизациин зарим коммунистнуудань большевизмын историие шудалалгада гээгдэжэ ябана. Илангаяа колхозно парторганизацинуудай коммунистнууд ехээр гээгдэбэ. ВКП(б)-гэй айкомой агитаци ба пропагандын таhаг (даагшань нүхэр Петровский) большевизмые шудэлалгые үдэр бүхэндэ хүтэлбэрилэн, колхозно парторганизацинуудта онсо анхарал табижа, коммунистнуудай идейно-политическэ хэмжээгээ дээшэлүүлхэ ябадалда тодорхой туhаламжа үзүүлхэ уялгатай.

Ц. Цыденов.

Комсомольско организацинуудай hунгалтые эрхим бэлэдхэлтэйгээр угтаха

hаяар болохоо байгаа, хүтэлбэрилхы комсомольско организацинуудай hунгалта болбол комсомолецуудай ба бүхы залуушуудай мобилизационно бэлэн байлгые, ВКП(б)-гэй XVIII сьездын тогтоолнууд комсомольско организацинуудаар бодото хэрэг дээрээ хэр зэргэ бэелүүлэгдэжэ байhыень шалгаха, комсомолецуудые гүрэнэй ба ажахын ябуулгануудта бүри активнаар хабаадалсуулха, ажалай бүтээсые ба дисциплиные дээшэлүүхын түлөө эршэмтэйгээр тэмэсэхэ, большевистскэ hэрэмжэеэ дээшэлүүлгэдэ зорюулhан лозунг доро үнгэргэгдэхэ байна.

Комсомольско организаци бүхэн социалистическэ соревнованиие үргэнөөр дэлгэрүүлхэ, политическэ ба үйлэдбэриингөө бүхы хүдэлмэринүүдые hайжаруулха, тэрэнээ тон наряар ба гүнзэгыгөөр шалгаха ёhотой.

hунгалтын эхилхэ саг—сентябриин 1-эй ойро болобошье hаань, зарим комсомольско организацинууд мүнөө хүрэтэр ямаршье бэлэдхэлгүй байhаар.

Жэшээлхэдэ: Бурмонторгын дэргэдэхи комсомольско эхин организаци (секретаринь нүх. Щербаков) 35 комсомолецуудтай, томо организаци болоно. Зүгөөр, ВЛКСМ-эй ЦК-гэй XI пленумэй шиидхэбэринүүдые мүнөө хүрэтэр комсомолецуудтаа хүсэд ойлгуулжа, хүдэлмэреэ шэнэдхэн табяагүй байна.

Комсомолецуудайгаа хаана, ямараар хүдэлмэрилжэ байhые нүхэр Щербаков мэдэдэггүй ба тэдэнэрые организациингаа хүдэлмэридэ үргэнөөр хабаадуулжа шадаагүй.

Зарим комсомолецуудынь хэдэн hара дотор членскэ взносоо түлэдэггүй, суглаандаа ерэдэггүй ба комсомольско организациингаа даалгабариие дүүргэдэггүй байна.

Организациинь ургалта тон бага—апрель, май, июнь ба июль hарануудта нэгэшье хүниие комсомолдо абаагүй.

ВКП(б)-гэй историие шудалха нэгэ кружок эмхидхэгдэhэн аад, хүдэлмэрилнэгүй.

Г. Ж.

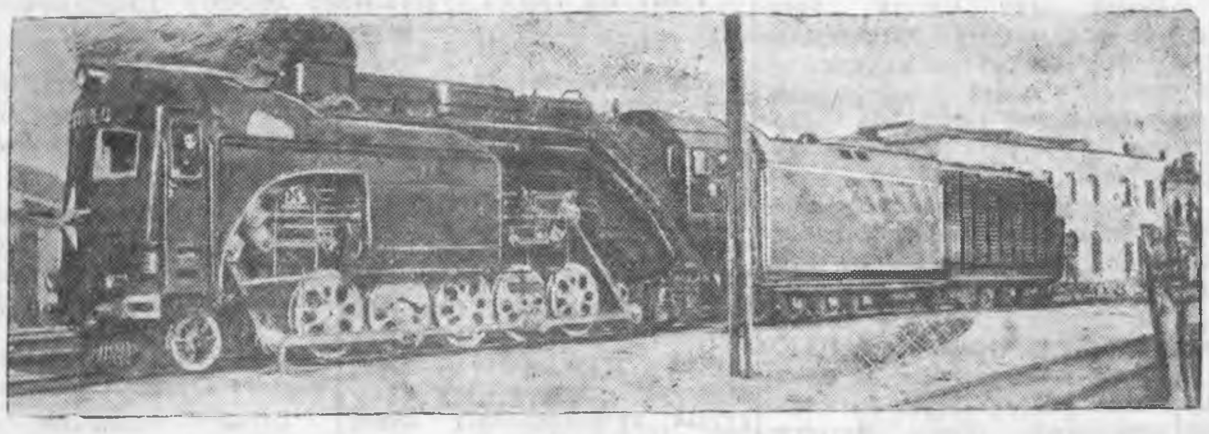

Комбинированна газопаровой двигательтэй, генераторна газ ба пар дээрэ хүдэлмэрилдэг, тендэр-конденсатортай „Сталинец" гэжэ түрүүшын советскэ товарна теплопаровоз. Ленинэй орденто, Куйбышевэй нэрэмжэтэ Коломенскэ машинабайгуулгын завод дээрэ бүтэhэн байна.

Манычын фото.

Педагогическа институдта

Мүнөө жэлдэ Бурят-Монголой педагогическа иинститудта ба рабфагта орохо студентнэр шалгалтын испытани барижа байна. Институдай историческа ба естествознаниин факультэдтэ абалга дүүрээ. Литературна ба математическа факультедүүдтэ абалга ба Бурят-Монгол хэлэнэй факультедтэ абалга 50 процент дүүрэбэ. Педагогическа рабфагта 60 хүн абтаха ёhотой аад, 160 хүн мэдүүлгэ үгөөд, шалгуулжа байна.

Институт хадаа hуралсалай шэнэ жэлые hайн бэлэдхэлтэйгээр угтахань. hуралсалда хэрэглэгдэхэ бүхы зүйлнүүдэнь ба түлеэниинь бэлэн. Мүн, студентнүүдэйнь байха общежити ремонтлогдоhон ба сэбэрлэгдэhэн байна

Зүгөөр, рабфагай ба институдай багшанарай байра дутамаг. Хэдэн багшанар общежитидэ байhаар.

О. Г.

КОЛХОЗНО-СОВХОЗНО ОРОД ТЕАТР УЛАН-УДЭДЭ

Республиканска колхозно-совхозноород театрай гастроль hаяхан Улан-Удэ город ерэбэ.

Городой ажалшад хадаа Массын ба Куличенкын—„Садууд сэсэглэнэ", Н. Островскиин „Шононууд ба хонид", Шиллерэй—„Коварство ба дуралал" ба М. Эделиин—„Цыремпил" гэжэ пьесэнүүдые хараха байна.

Театр болбол городой сад соо хүдэлмэрилнэ.

6 мянган хүн хабаадаба

Эдир харагшадай республиканска театраар табигдаhан зүжэгүүдые республикын ажалшад ехэ hонирхолтойгоор харана.

Энэ театрай нээгдэhэнhээнь хойшо 6 мянга шахуу хүн хараhан байна.

Малнуудые дулаан байраар хангая

Бичурын аймагай, Гушадай сомоной, Калининай нэрэмжэтэ колхоз (түрүүлэгшэнь нүхэр Д. Бадмацыренова) зоотехническэ барилгые удаан темпээр ябуулна. Аяар 1936 - 37 онуудhаа нашаа нэгэ телятник, нэгэ ковюшни барижа гол түлэб дүүргэhэн болбошье, бага зэргын ремонтнуудыень хүсэд дүүргэнгүй, мүнөө хүрэтэр орхижорхиhон байгаа. Энэ жэлдэ тус объектнүүдые хүсэлдүүлэн барижа дүүргэхын түлөө 4 хүнэй составтайгаар барилгын бригада эмхидхэгдэhэн байна. Тус бригадань хүдэлмэрилжэ эхилээ. Зоотехничекэ барилгануудай ремонтые богонихон болзор соо, hайн шанартайгаар дүүргэжэ, социалистическэ малажалаа сэбэр, hаруул ба дулаан байраар хангаха шухала.

Дублан Аюров.

ХИЛЫН СААНАhАА ТЕЛЕГРАММАНУУД

Германско-советскэ пактын ой тухай германска газетэнүүдтэ

БЕРЛИН, августын 24. (ТАСС). Германска газетэнүүд болбол СССР ба Германиин хоорондо добтололсохогүйн тухай пактые баталhанай ойдо зорюулагдаhан, түрүү бэшэгүүдые толилоhоор.

„Нэгэдэхи ой" гэжэ түрүү бэшэг соогоо „Франкфуртер цейтунг" газетэ бэшэнэ: Германи ба Польшын хоорондо военнэ тулалдаанай эхилжэ байха үедэ, Варшава болбол союзнигуудай туhаламжада үшөө этигэhээр байгаа. Энээнтэй хамта, Советскэ Союзай позици тушаа хурса арсалдаан Польшодо болодог hэн. Хоёр аргабайдал хараалагдадаг байгаа: нэгэдэхинь—Советскэ Союз хадаа германо-польско дайнда тон нейтральна байха гэжэ, хоёрдохинь—Советскэ Союз хадаа Германида эсэргүү орохо гэжэ. СССР болбол сырье ба бусад материалнуудые Польшодо үгэхэ байха гэжэ заримууд hанадаг байhан юм. Германи ба СССР-эй хоорондо харилсан ойлголсохо ябадал польско политигуудай ухаанда ородоггүй байгаа. Тэдэнэр болбол, Англи ба Франци хадаа Москватай хэлсэлгэ хэжэ эхилхэ гэhэндэ өөhэдынгөө hаналые баталдаг hэн. Теэд, Германи ба Советскэ Союз хадаа бусадай интересүүдэй түлөө дайлалдахаа хүсөөгүй. Пакт баталалга—баруун державануудта хүндэ сохилто болоhон ба, мүн Берлин ба Москвагай хоорондо байгуулагдагша харилсаае эбдэхэ гэhэн союзнигуудай hэдэлгые элирүүлhэн байна.

Баруун державанууд болбол Германитай зэргэшэжэ, Москватай пакт баталхые hэдэhэн байгаа гэжэ „Берлинер Берзен Цейтунг" газетэ тэмдэглэнэ.

Жэл үнгэрөө,—газетэ бэшэнэ,—мүнөө дүнгүүдынь гаргахаар болоо. Договор бүхы талаараа бэелүүлэгдэбэ, хоёр гүрэнүүдэй хоорондо нормальна ба эли харилсаан байгуулагданхай.

„Дипломатическа гайхал" гэжэ түрүү бэшэг соогоо „Гамбургер Фремденблат" газетэ заана: Германи ба Советскэ Союзай хоорондо пактын баталагдаhан тухай мэдээсэл хадаа бомбын тэhэрhэндэл адли байгаа юм. Договор болбол бүхы политическэ харилсаануудые нюдэ сабшаха зуура хубилгаа hэн, энэ шэнэ байдалда зохилдон таараха хэрэгтэй байгаа. Московско пакт хадаа политическэ харилсаануудай историдо гайхамшаг жэшээ болоо.

Хоёр фронт дээрэ Германида эсэргүү дайн сэрэг тухай hаналай бэелүүлэгдэхэ аргабайдалhаа баруун державануудые хаhаhан байна. Эсэстээ, Германи болбол, өөрынгөө тылые хангаад, мүнөө Англиие хүсэд хүреэлжэ байна.

Хоёр державануудай интересүүдэй центр хадаа Европын зүүн зүгтэ шэнэ гуримые мирнээр байгуулга дээрэ байна. Хоёр державануудай хоорондо военнэ тулалдаанай болохо аргабайдал хожомоошье зайлуулагдана. Хоёр державанууд экономическэ талаараа ашаг үрэнүүдые абана, хоёр оронуудай хоорондо товар андалдалга үргэдэhөөр.

Советско-германска договорой баталагдаhаар жэл болоhоной ой тухай итальянска хэблэлдэ

РИМ, августын 26. (ТАСС). Советско-германскэ договорой баталагдаhаар жэл болоhоной ойдо бүхы итальянска газетэнүүд тусгаар анхаралаа хандуулна. „Массаджеро" газетэ бэшэнэ: "Баруун зүгэй плутократи болбол Росси ба Германиин хоорондо дабагдашагүй арсалдаа гаргахые hэдэhэн байгаа. Үнэндөө, Россишье ба Германишье хадаа бэе бэедээ hаалта хэхээ оролдоогүй. Советско-Германска договор болбол зүүн Европодо конфликтын үргэдэн дэлгэрэжэ болохо аюулые зайсуулаа".

„Гадзетта дель Пополо" тэмдэглэнэ:Ород-германска хэлсээн болбол англо-французска политическэ махинацинуудта шанга сохилто хэбэ.Ород-германска пактын удхашанар хадаа Германида ба Италидашье тон адли таарамжатай событинуудай хүгжэлтэhөө дулдыдан гараа".

Уншагшадта туhаламжа

„ТЭМЭЭН КОРПУС"

Военнэ ябуулгануудай африканска театр болбол эхи захагүй элиhэн губи дээрэ боложо байдаг онсо илгаатай юм. Тэндэ уhа ба ургамал үгы шахуу байhан ушарhаа, хаа-яа гол гориконой дэргэдэ улад ажаhуудаг байна. Энэ губи хадаа бутархай элиhээр хушагданхай, hалхин болоходо аяар 20 метр үндэр элиhэн болдогууд „барханууд" тогтодог байна. Бутархай эльhэн дээгүүр ябаха ябадал угаа бэрхэшээлтэй, 60-100 метр гүнзэгы худагууд сооhоо абтаhан уhань тон бага, амталхада гашуун ба дабаhатай, тиимэ хадаа уухадашье, моторто хэрэглэжэшье болохоор бэшэ байдаг.

Аймшагтай халуун, уhагүй ба бутархай эльhэгэй байhан условн соо мүнөө сагай военнэ техникэ—танкнууд, броне-автомобильнууд, автотранспорт ехэхэн бэрхэшээлдэ ороно, тиихэдэ холын ябадалда ба боевой зорилгонуудые дүүргэлгэдэ тэмээнүүдые хэрэглээ hаа, тон зохид байна. Тэмээн дээрэ нэгэ хүн дүрбэн үдэрэй уhа, эдеэ хоол, өөрынгөө хэрэгсэл, 8 үдэртэ өөртөө хүрэхэ ороохо ба 210 патрон ашаад ябажа шадана. Тэдэ бүхы ашаанай хүндэнь 160 килограмм болоно. Тэмээн болбол хоол эдихээ ехээр hанадаггүй, эльhэн губиин дунда малтаhан худагууд соохи гашуун—дабаhатай уhа уугаад ябажа ядадаггүй юм.

Франциин, Англиин, Италиин колониальна арминуудта тэмээгээр ябадаг частьнууд бии юм. Абиссинитай дайлалдахадаа мүнөө сагай военнэ техникые угаа ехээр хэрэглэhэн Итали болбол зарим үедөө тэмээгээр ябадаг частьнуудые хэрэглэхэ баатай болоо hэн.

Англиин колонинууддахи тэмээн частьнуудань „тэмээн корпосууд" гэжэ нэрэлэгдэдэг. Тиимэ корпосууд англо-египетскэ Суданда бии, тэмээгээр ябадаг нэгэ корпус британска Сомалида байhан юм.

Английска тэмээн корпус бүхыдөө 8 ротонуудhаа бүридэнэ, тэдэнhээ 6-нь тэмээгээр ябадаг, „Ябадалай пехото" гэжэ нэрэлэгдэдэг нэгэ ротонь мулануудаар ябадаг, нэгэ ротонь—автотранспортна. Тэмээн корпусто, автотранспортна рото үгыгөөр, 900 хүн байдаг. Тус корпусой буу зэбсэгэнь гэхэдэ: винтовкануудhаа гадна, 14 пулемет бии байдаг, тэндэ артиллери байдаггүй. Тэмээн корпусые боевой хэрэгтэ хэрэглэхын характер болбол ямар противнигтай дай хэхээ байнаб тэрээнhээ дулдыдаха юм. Мүнөө сагай военнэ техникые ехэ масштабтайгаар хэрэглэhэн Италитай дайлалдахада тэмээн корпус гансал разведкэдэ ба ябадалай оборонодо хэрэглэгдэнэ. Дайн болоhон газарта военнэ ябуулгануудые авиацитай хамта үйлдэжэ байхада, тэмээн корпосууд противнигай тылдэ ошожо, элдэбын даабариие дүүргэжэ шадаха байна гэбэл: противнигые тагнаха, амиды хүсые, материальна частьнуудые, эдеэ хоолой ба уhанай базануудые үгыхэхэ, аэродромуудые, хэлхеэ холбооной узелнуудые эбдэхэ, үбhэ ногоогоор элбэг газарынь буляаха, тыл соо восстани эмхидхэхэ гэхэ мэтэ.

Британска Сомалида дайнда ябаhан тэмээн корпус хадаа, буу зэбсэг муутай байhан hаа, добтолжо ороhон итальянска сэрэгүүдтэ серьезноор эсэргүүсэжэ шадахагүй байhаниинь эли. Тэрэ хадаа, миил нэгэ зорилго дүүргэжэ шадаха байгаа, энэнь юуб гэхэдэ, ябадалай обороны методээр итальянска сэрэгүүдэй урагшаа дабшалгые аалидхажа, Дюнкерный жэшээгээр Берберэhээ эвакуацилалгые амжалтатайгаар дүүргэхын аргабайдал олгоhон байгаа, тэрэнэй hүүлээр, тэмээн корпус буу зэбсэгээ хуряажа орхибо.

Полковник Н. Андреев.

Б.-М. искусствын декадада бэлэдхэл

АРАДАЙ УРАН ЗУРАГША

Советскэ Бурят-Монгол ороной соёл хүгжэлтые харуулhан, hалбаралта илалтыень үзүүлhэн ба, энэ байгаа энхэ жаргалта байдалай түлөө эртэ урдын сагhаа хойшо эрэлхэг зоримгойгоор тэмэсэhэн эрхим ажалша бурят хүбүүд тухай ураар найруулжа бэшэhэн хэдэн олон шүлэгүүд, зохёолнууд, дуунууд бии.

Хаанта самодержавиин хашажа зобоожо байха сагта, балар харанхын манан соо бажуугдан дарагдаhан үгытэй бурят ажалшадые „халын ээдээр" айлгадаг хадар, хялар бөөнүүд тухай; „арбан хара нүгэл", „аюулта тамын зоболон",—гэжэ номнодог хубалза хобдог ламанар тухай; „Хуули саазаар" hүрдүүлдэг хобшо эдилгэшэ чиновнигууд тухай; нюрга сохихо ажалтай, архи ууха заншалтай отогой гулбаанууд тухай; алба зээлеэр занажа ажал хүдэлмэридөө зарадаг нютагай ноёд, нюдарган -кулагууд тухай—үни бэшэ үнгэрhэн сагай үлигэр түүхые өөhэдынгөө нюдөөр хараhан үбгэд хүгшэднай хөөрэдэг. Үнгэрhэн хара хархис байдалые өөhэдынгөө арhа-мяхан дээрэ үзэhэн ажалша бурят үбгэд ба хүгшэд, тэрээнээ зэбүүрхэн hанажа, „иимэ лэ байhан юм, тэрэ байдал тэхэрилтэгүйгөөр үгыхэгдээ" гээд, хөөрөөгөө хүхюунээр үргэлжэлүүлэн шэнэ, социалистическэ, колхозно зол жаргалта байдал дээрэ гаргажа, томо ехэнүүд заводууд тухай, үндэр ургасата үргэн ехэ тарялан, түгэс хүсэтэ ониhон техникэ тухай, томо тобир, атар тарган hүрэг олон малнууд тухай, социалистическэ ажалай солото габьяата хүнүүд тухай, гэрэлтэ hаруул байдалые олгоhон коммунистическэ парти тухай, аба Сталин тухай хабархан, энеэбхилэн хөөрэнэ.

Урдын уйдхарта байдалые ба одооной жаргалта хүхюун Сталинска эпохые Бурят-Монголой Социалистическэ республикын hалбаран бадаража байгаа литература ба искусство бүрин дэлгэрээр, ойлгосотой hонороор харуулна. Уран хурса шүлэг, ирагуу гоё музыкын, героическа драмын, оперын ба тэдээниие зохёон байгуулагшад—зориг түгэс бурят арадай хүбүүдэй дунда, өөрынгөө гоё hайхан уран зурагуудаараа ажалшан ниитын дунда алдаршаhан, Бурят-Монгол арадай уран зурагша Цыренжап Сампилов байна.

Цыренжап Сампилов болбол баяшуул кулагуудай (Гамов ба бусадай) барлаг зарсань болон 15 жэл соо алхюулан, доромжолуулан ябахадаа —харалжа боролжо, хайран бага балшар наhаа үлэсэхэ ба даарахые үзэжэ үнгэргэhэн байгаа. Тэрээнhээ hүүлээр хүлhэнэй хүдэлмэри бэдэржэ Чита город ябагаар ошоод, городой баяшуул Струлевич, Кулаев гэгшэдтэ хара хүдэлмэришэ, ашаа зөөгөөшэн болоо, ами хоолойгоо арайхан хааха арба таба мүнгэ „заработка" абадаг байба. Нэгэдэхи империалистическэ дайнай үедэ „реквизицидэ" татагдажа, баруун фронт дээрэ армиин ара талада, тон хүшэр услови соо тулижа зобожо ябахадань, февральска революци болоhон байна.

Баруун фронтhоо бусажа ерэhэнэйгээ hүүлээр, 1918 ондо Чита городто мылын заводто хүдэлмэрилжэ байхадаа, тэндэхи художник Жуковтай танилсажа, тэрэнэй студида хүдэлмэрилэн, ураар зурадаг уул талантта Цыренжап Сампилов, түрибэлгүйгөөр дуралдаг түрэл профессеэ эхилhэн юм.

Тэрээнhээ хойшо үни удаан саг үнгэрөө, советскэ засаг мандажа, үгытэй ядуу арадуудта эрхэ сүлөө, ажал хүдэлмэри, hураха, дэбжэхэ, хүмүүжэхэ ба болбосорхо бүхы условинуудые хангаба. Баяшуул ба наймаашанай барлаг ябаhан, үншэн батрак Цыренжап болбол советскэ засагай ашаар уран бэлигээ ургуулан hалбаруулжа, ажалша арад ниитэдээ ажаллана.

Нүхэр Сампиловай зурагуудань Зүүн ба Баруун Сибириин—Красноярскда, Черемховодо, Иркутскда, Читада, Улан Удэдэ, Хабаровскда болоhон—бүхы выставкэнүүдтэ хабаадалсаhан байна.

1935 ондо Бурят-Монгол республикын ажалшад болбол уран зурагша Цыренжап Сампиловай ажалъябуулгынь 15 жэлэй ойе тэмдэглэhэн юм. Тэрээгээр дашарамдуулан, республикын правительство болбол нүхэр Сампиловта Бурят-Монголой Автономно Советскэ Социалистическэ Республикын Арадай Уран Зурагшын нэрэзэргэ олгоо hэн.

Цыренжап Сампиловай найруулhан уранhайхан зурагууд ба гравюранууд хамта дээрээ 2000 хүло гаран тоологдоно. Тэдэ хүдэлмэринүүдэйнь дунда: „Монголой партизанууд", „Малшан", „Советүүдэй засагай түлөө", „Колхозой адуушан", „Агнуушад" г.м. ехэнүүд зурагуудань бүхы орон дотор мэдэгдэнэ.

1936 ондо, Кремльдэ. Парти ба Правительствын хүтэлбэрилэгшэдтэй уулзалга дээрэ нүхэр Сампилов Ленинэй орденоор шагнагдаhан байна.

Мүнөө Бурят-Монгол арадай ажабайдалда ба культурна бадаралтада алдарта hайхан алтан хуудаhа нээхэ—Бурят-Монголой искусствын дээжиие Москвада, агуу ехэ Сталиндаа харуулха декадада бэлэдхэлээр Цыренжап Сампилов тон ехэ ба харюусалгатай хүдэлмэри ябуулна.

Декадада табигдаха „Эржэн" зүжэгэй шэмэглэлые ордента нүхэр Сампилов зураба. Декадын түгэсхэлэй концертын шэмэглэлые зохёолгодо бусад художнигуудтай хамта хүдэлмэрилнэ.

Бурят-Монгол арадай мүнөөнэй шэнэ, колхозно ажабайдалые харуулhан музыкальна зүжэг—„Эржэн" болбол художник Сампиловай уранhайханаар зохёоhон, толотомо гоё шэмэглэлтэй.

Бурят-Монголой искусствын декадада хабаадалсаха актернууд, музыкантнууд, дуушад, хууршад, драматургнууд, режиссернууд, композиторнууд ба бусадай дунда манай республикын эрхим художнигууд, БМАССР-эйгээ Арадай Уран Зурагша, орденто Цыренжап Сампиловтай хамта хабаадалсана.

Цыбээн Дамба.

Харюусалгата редактор Р. БИМБАЕВ.

Адрес редакции: г. Улан-Удэ, ул. Каландаришвили, 10. Телефоны: отв. редактора — 3-23; секретариата — 3-44; отделов партийной жизни, агитации и пропаганды—7-55 (2 зв.); сельхоз. отдела — 2-58; отделов кадров и школ — 5-87.

Н 3193

Типография НКМП.